

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

TERMELŐSZÖVETKEZETEINKRŐL

A DÉL-BÉKÉS MEGYEI TERMELŐSZÖVETKEZETEK TERÜLETI SZÖVETSÉGÉNEK FÉLÉVES MUNKÁJÁRÓL

A termelőszövetkezetek területi szövetségei a múlt év őszén alakultak meg nagyobb számban. Munkájukat nagy figyelemmel kísérték és kísérik sokan. Kísérik a miénket is. Ez év tavaszán a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa külön értekezleten hallgatta, vitatta meg az orosházi területi szövetség féléves munkájáról szóló beszámolót. Többen kérték, publikáljuk az eredményeket nagyobb nyilvánosság előtt. Így született meg ez az írás. Még annyit szeretnék előre bocsátani, hogy a többes szám első személyének a következetes használatával a szövetség elnökségének, munkatársainak a kollektív munkáját, annak az eredményét fejezem ki.

*

A Dél-Békés Megyei Termelőszövetkezetek Területi Szövetsége 1967. szeptember 20-án alakult meg, Orosháza székhellyel. Hozzá tartozik az orosházi járás, a mezőkovácsházi járás, a gyulai járás mintegy fele és Orosháza város. Az összes termelőszövetkezet (64) és termelőszövetkezeti csoport (4) belépett a szövetségbe, amely mintegy negyedmillió kataszteri holdat képvisel a dél-békési mezőszégi löszháton.

A SZÖVETSÉG ÁLTALÁNOS MUNKAMÓDSZERE ÉS KÜLSŐ KAPCSOLATAI

A szövetség munkájának módszerét általában a következőkkel vázolhatjuk. Az alapszabály szerint három állandó bizottság működik, nevezetesen:

1. a termelésfejlesztési (5 fő),
2. a jogképviseleti (3 fő), s
3. a közgazdasági és kereskedelmi bizottság (5 fő).

A bizottságok feladatkörébe tartozó témák megtárgyalásához a bizottsági tagokon kívül meghívunk — ha szükséges — olyan termelőszövetkezeti

szakembereket is, akik megfelelő jártassággal, szaktudással rendelkeznek. Ezzel a módszerrel lehetőséget biztosítunk arra, hogy a résztvevő tagszervezetek legszélesebb rétegei véleményét nyilvánítsanak és részt vegyenek a szövetség munkájában.

Azoknak a témáknak a megvitatására, amelyek nem tartoznak a három állandó jellegű bizottság feladatkörébe, ideiglenes vagy eseti bizottságokat hívunk össze. Ideiglenes bizottság pl. a versenybizottság, eseti az egyes társulások szervezését elősegítő munkabizottság. Ezeknek a bizottságoknak a megalakításánál szintén arra törekszünk, hogy tagjai megfelelő jártassággal és munkaértelemmel rendelkező termelőszervezeti tagok és dolgozók legyenek.

Az állandó és eseti bizottságok működéséért (összehívás, bizottsági ülés levezetése stb.) egy-egy elnökségi tag felel.

A bizottságok üléseiről készült jegyzőkönyvet teljes terjedelmében megküldjük a tagszervezeteknek. Így mód és lehetőség van arra, hogy valamennyi termelőszervezet szóban vagy írásban külön is kifejttesse álláspontját. Az esetleges észrevételek beérkezése után kerül az ügy az elnökség elé. Ha a kérdés olyan nagy horderejű, hogy az elnökség határozata nem elégséges, a küldöttközgyűlés dönt.

Az ismertetett eljárás eredményeként alakult ki és maradt fenn a tagszervezetek és a szövetség közvetlen kapcsolata.

Az *információ gyorsasága* érdekében nem indítottunk rendszeresen, időszakosan megjelenő híradót vagy értesítőt, mert véleményünk szerint a két hetenként vagy a havonta kiadott információk késedelmesen érzekhetnek az érdekeltekhez. A hír ugyanis a leggyorsabban romló anyag; a híradó megjelenésig sok probléma aktualitását veszítheti. Az általunk bevezetett és a tagszervezetek által jónak minősített módszerünk az, hogy *egy probléma felmerülése, vagy egy információ megszerzése után nyomban stencilezett levelet, kiadványt küldünk szervezeteknek*. Azt viszont tervbe vettük, hogy kiadott tájékoztatásainkat jegyzékbe foglaljuk (a tárgy és időpont feltüntetésével). A jegyzéket évenként fogjuk megküldeni a szervezeteknek.

Úgy gondoljuk, információs szolgáltatásunk hozzájárult ahhoz, hogy a tagszervezetek és a szövetség kapcsolata rendkívül jó. Szervezeteink minden problémájukkal bizalommal fordulnak a szövetséghez, és a problémák megoldásában igyekezünk mindenkor gyorsan segítséget nyújtani. Nyíltan hangsúlyozzuk mind a szervezeteket, mind a kívülálló szervek felé, hogy a *szövetség fő feladatának a termelőszervezetek maximális kiszolgálását tartjuk*.

Közvetlen jó kapcsolatot biztosítottunk a megyei pártbizottsággal, első sorban a mezőgazdasági osztállyal. Terveinkről, elképzeléseinkről esetenként tájékoztatást adunk, és így már a megvalósítás idején ismeretes előttünk a pártszervek véleménye, állásfoglalása. Hasonlóképpen alakítottuk ki a kapcsolatunkat a megyei tanács illetékes vezetőivel és osztályaival is.

Rendkívül szoros, közvetlen kapcsolatban állunk a Termelőszervezetek Országos Tanácsával. Rendszeressé vált az a gyakorlat, hogy a szö-

vetség eg-
tőkes mu-
munkánk
ciók gyor-
Többször
anyagoka
több any-
akár szö-
tást igye-
A te-
nyunk m-
ban — e-
tudomás-
termelősz-
alakulás-
kal, és a
mennyi v-
szünk, h-

A TER

Az ü-
helyeztű-
valósítás-

Az
— belső
ségi ülé-
el észrev-
alakult l-
után szé-
titkára c-
tekben.
lődést ta-
szövetsé-

Az
adott a
tásával.
formába
hogy a
a szövet-
a saját
azt boc-
ben volt
léseik va-

vétség egyik vagy másik dolgozója hetenként kér tájékoztatást a TOT illetékes munkatársaitól, és ennek során mi is beszámolunk elgondolásainkról, munkánkról. Nagyon értékes a TOT ilyen irányú segítsége, és az információk gyors megszerzésének egyik legjobb útjának ezt a módszert tartjuk. Többször megkérdezték, hogy a TOT által kiadott tájékoztatókat és egyéb anyagokat soknak tartjuk-e vagy kevésnek? Mi a jövőben a TOT-tól még több anyagot, információt, tájékoztatást kérünk és várunk, akár írásban, akár szóbelileg. Viszonzásul a TOT kérésére minden információt, tájékoztatást igyekeztünk megadni és igyekezni fogunk ezután is.

A termelőszövetkezetekkel kapcsolatban álló vállalatokhoz való viszonyunk megfelelő. A különböző fokú ellentétek — különösen az első időszakban — egészen természetesek voltak. Több vállalat egyszerűen nem akarta tudomásul venni a szövetség létezését, azt az erőt, amit a több mint 60 termelőszövetkezet által létrehozott érdekvédelmi szerv képvisel. A megalakulás után kapcsolatot teremtettünk az ipari, a felvásárló stb. vállalatokkal, és a kapcsolatokat azóta is tartjuk. Megítélésünk szerint, ma már valamennyi vállalat egyenrangú partnerként kezeli a szövetséget. Arra törekszünk, hogy ez a viszony a jövőben is fennmaradjon.

A TERMELŐSZÖVETKEZETI ÉS A FÖLDTÖRVÉNNYEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG

Az új termelőszövetkezeti és a földtörvény megismertetésére nagy súlyt helyeztünk. Ezt követően az új törvények végrehajtására, a gyakorlati megvalósítás során felmerült problémák megoldására adtunk tájékoztatást.

Az új törvényeket először a szövetség szűkebb vezetőségi körében — belső értekezleteken — ismertettük különböző bizottsági üléseken, elnökségi üléseken és küldött közgyűlésen tárgyaltuk. Számos hozzászóló mondotta el észrevételeit, a helyi problémákat, amelyek megvitatásra kerültek. Így alakult ki az azonos nézet, az azonos megítélés a belső értekezleteken. Ezek után széles körű előadássorozatot indítottunk. A szövetség elnökségi tagjai, titkára és munkatársai több előadást tartottak egyes termelőszövetkezetekben. Tapasztalataink szerint a termelőszövetkezetek tagjai nagy érdeklődést tanúsítottak ezeken az előadásokon, és igen pozitívan értékelték a szövetség ilyen irányú munkáját.

Az új szövetkezeti törvény gyakorlati végrehajtásához nagy segítséget adott a TOT az *első új alapszabály-, ügyrend- és munkarend-tervezet* kibocsátásával. Ezt a tervezetet, a TOT-tól való átvételt követő napon, stenciles formában a szövetkezeteink $\frac{1}{3}$ részének kiadtuk. Hangsúlyoztuk azonban, hogy a megküldött anyag kizárólag tájékoztató jellegű, és egyben felkértük a szövetkezeteket, hogy az első minta megfelelő átdolgozásával készítsék el a saját elképzeléseiknek legjobban megfelelő alapszabály-tervezeteket, és azt bocsássák a szövetség rendelkezésére. Így már december második felében volt egy átfogó képünk arról, hogy szövetkezeteinknek milyen elképzeléseik vannak a végleges alapszabállyal kapcsolatban. Az ily módon — fo-

galmazványban — elkészített alapszabály-tervezeteket a TOT rendelkezésére bocsátottuk, azzal a céllal, hogy a végleges alapszabály-tervezet elkészítésénél azokat figyelembe vehessék.*

A belső szabályzatok elkészítéséhez írásbeli és szóbeli tájékoztatás formájában nyújtottunk segítséget szervezeteketeinknek. Felajánlottuk, hogy azokhoz a termelőszövetkezetekhez, ahol a szakapparátus nem teljes, kiküldjük a szövetség munkatársait, sőt, ha szükséges, más termelőszövetkezettől is küldünk szakembert. Ezt a lehetőséget több termelőszövetkezet igénybe is vette; jogi, közgazdasági, mezőgazdasági szakember kiküldését kérték.

A belső szabályzatok készítésének és megerősítésének az időszakában a szövetség titkára és jogi munkatársa szoros kapcsolatot tartott az illetékes szakigazgatási szervekkel. Egy járási tanács kivételével teljes mértékben sikerült közös álláspontot kialakítani a vitatott kérdésekben. A legtöbb vitára a háztáji, a fizetési szabadság, a betegségi segélyezéssel kapcsolatos problémák adtak okot. A kialakult álláspontok — véleményünk szerint — biztosítják a törvényesség betartását, de ugyanakkor megfelelnek a termelőszövetkezetek érdekeinek is. Úgy látjuk, hogy a belső szabályzatok megerősítése, a törvényben megszabott határidőre, be fog fejeződni a szövetség egész területén.

A törvény életbelépése óta eltelt hat hónap alatt máris sok gyakorlati probléma merült fel az új törvény kapcsán. Biztatónak tartjuk, hogy ezeknek megoldásához a szervezetek a szövetségtől kértek és kérnek segítséget. A leggyakoribbakra — amelyek már eldöntötteknek mondhatók — azonnali segítséget adunk, de gyakran merül fel olyan kérdés is, amelyre még nem alakult ki megnyugtató megoldás. Az utóbbiakat összegyűjtjük és esetenként megbeszéljük a TOT jogi szakembereivel, az érintett tanácsok jogásaival és a területükön működő legképzettebb jogvédőkkel. Az így kialakított álláspontot írásos anyagként bocsátjuk a szervezetek rendelkezésére. Ilyen tájékoztatót már több esetben küldtünk szét.

SOKOLDALÚAN ÉRTELMEZETT ÉRDEKVÉDELEM-SEGÍTSÉG A TERMELÉSBEN, ÉRTÉKESÍTÉSBEN

A szövetség egyik fő feladata (mint minden területi szövetségé) a tag-szövetkezetek érdekvédelme.

1. Ezt a munkát a *termelési szerződések* sürgős tanulmányozásával indítottuk meg. Annak ellenére, hogy erre az őszi időszakban csak igen rövid idő állt rendelkezésre, valamennyi értekesítési szerződéshez adtunk véleményt a szervezeteknek, amit vártak is. A tanácsadás gyakorlati lebonyolítása úgy történt, hogy a szerződéseket kibővített közgazdasági és kereskedelmi bizottsági ülésen tárgyaltuk meg, és az ott kialakított, valamint az elnökség által elfoglalt álláspontot közöltük szervezeteketeinkkel. Az érdekelt vállalatok képviselőivel időközben tárgyaltunk ugyan, de a termelő-

* Tudomásunk szerint a később végleges javaslatként megjelent alapszabály-minták elkészítésénél e tervezeteket figyelembe vették.

szövetkezeteknek
déseknél
gedményt
ban a kér
Sajnálato
ezzel a sz
ban min
ményeket

A sz
veink. El
inkább k
szolgáló i

2. N
mének ha
mintegy
védője, d
nél van j
képzést.
három é
területén
lattal do
Azokon
ember ke
korlatú l
vetségün

A te
koznunk
érdekvé
taltuk, l
kereső ta
nak teki
tunk tan

A p
— a törv
és a tag
hogy a
melőszö
kezetekl

3. C
(rövidít
mennyis
előző év
a mezők
lasi for
sem a m

szövetkezeteknek adott tanácsunk nem szorítkozott csupán azoknak a kérdéseknek a taglalására, amelyekben a vállalatok már korábban nekünk engedményt adtak, hanem teljes egészében közöltük álláspontunkat, még azokban a kérdésekben is, amelyekben a vállalatok nem értettek egyet velünk. Sajnálatos módon egyes szervek ezt az eljárásunkat úgy minősítették, hogy ezzel a szerződéskötést akadályozzuk, illetve lassítjuk. Az események azonban minket igazoltak, mert a későbbiek során a vállalatok további engedményeket is adtak szövetkezeteinknek.

A szerződéskötésekkel kapcsolatban — a jövőt illetően — vannak terveink. Elgondolásunk az, hogy a szerződő szövetkezetek álláspontja még inkább kifejezésre jusson. Ennek a célnak az elérését a termelés érdekeit szolgáló igazságos és egységes fellépés megteremtésében látjuk.

2. Nagyon jelentős feladatunknak tartjuk a tagszövetkezetek *jogvédelmének* hatékonyabbá tételét. A szövetség megalakulásának időpontjában mintegy 15 szövetkezetnek nem volt sem főállásos, sem másodállásos jogvédője, de még ügyvédje sem. Ma már csaknem minden termelőszövetkezetnél van jogvédő vagy ügyvéd. Ezek részére rendszeresen tartottunk továbbképzést. Az új törvényekkel kapcsolatos kérdések tisztázása céljából volt három értekezlet, amelyen a jogi bizottság tagjai is résztvettek. A szövetség területén mintegy 3—4 jogtanácsos 5—6 éves termelőszövetkezeti tapasztalattal dolgozik. Ezeket felkértük, hogy a kezdő munkatársakat patronálják. Azokon a helyeken, ahol jogtanácsos nem volt, vagy egészen kezdő szakember került oda, a konkrét perek vitelére a hálózatban működő nagy gyakorlatú kollegákat kértük fel. A felkérésbe személyesen bekapcsolódott szövetségünk jogi munkatársa is.

A termelőszövetkezetek érdekvédelme mellett elkerülhetetlenül foglalkoznunk kellett a szövetkezeti tagok panasza kapcsán felmerült személyes érdekvédelemmel is. Különösen az első időben, a megalakulás után tapasztaltuk, hogy egyes szakigazgatási szervek, az őket személyes panasszal felkereső tagokat egyenesen szövetségünkhöz irányították. Miután feladatunknak tekintjük a termelőszövetkezetek maximális kiszolgálását, örömmel adtunk tanácsokat a tagoknak is.

A panaszt minden esetben meghallgattuk, felvettük, és a problémát — a törvényesség szigorú szem előtt tartása mellett — a termelőszövetkezet és a tag méltányos érdekeinek összehangolásával intéztük el. Úgy érezzük, hogy a panaszok ilyen módon való intézése mind az egyénél, mind a termelőszövetkezetnél megértésre talált és szövetségünk kapcsolatát a szövetkezetekkel és a tagsággal egyaránt erősítette.

3. *Ciroktermelő, Értékesítő, Feldolgozó és Vetőmagellátó Közös Vállalkozás* (rövidítve „CITÉV”). Szövetségünk szövetkezetei nagy területen, nagy mennyiségben termelik a tájkorzetben őshonos seprúcirkot. A felvásárlás az előző évek folyamán a SZÖVOSZ hálózatába tartozó MÉK, 1965-től pedig a mezőkovácsházi Általános Fogyasztási Szövetkezet végezte. Ez a felvásárlási forma nem szolgálta megfelelő módon sem a ciroktermelő gazdaságok, sem a népgazdaság érdekeit, annak ellenére, hogy a szerződéskötések alkal-

mával mindig az utóbbira történt a hivatkozás. A cirokvetés területe évről évre csökkent, ami a helytelen árpolitikával volt magyarázható.

Szövetségünk — az új gazdasági mechanizmus nyújtotta lehetőségeket kihasználva — a seprűcirok árkérdésében megkereste a mezőkovácsházi ÁFSZ-et. Kérte, hogy az árrésből juttasson a termelőknek többet. Sajnos minden közeledésünk merev elutasításra talált. Ez a körülmény tette szükségessé, hogy a seprűcirokot termelő szövetkezeteink közös vállalkozást alakítsanak és ezen keresztül használják ki az együttműködésben rejlő lehetőségeket.

Nagy örömünkre szolgált, hogy ez a kezdeményezés megértő visszhangra talált a helyi párt- és tanácsi szerveknél, és döntő volt, hogy az exportot bonyolító ARTEX külkereskedelmi vállalat kezdettől fogva messzemenőleg támogatott bennünket. A vele folytatott tárgyalásaink során derült ki, hogy az előző értékesítési formával az ARTEX sem volt megelégedve, sőt a magyar cirokszakkáll világszerte értékesítésének a visszaesését éppen az érvényben volt bonyolítási formának tulajdonította.

A CITÉV — szerény nézetünk szerint — rendkívül nagy horderejű vállalkozás. Előzetes számításaink szerint a résztvevő termelőszövetkezeteknek évenként mintegy 5–6 millió Ft többletbevételt fog eredményezni. Hasonló összeget takarít meg a népgazdaságnak is, tekintettel arra, hogy az eddigi devizadollárunként nyújtott 9 Ft állami támogatásra az új bonyolítási forma mellett már nem lesz szükség. A közös vállalkozáshoz minden ciroktermelő termelőszövetkezetünk csatlakozott, és kifejezte azt a véleményét, hogy 1969-től kezdődően csak a CITÉV útján kívánja ciroktermését értékesíteni. Megjegyezzük, hogy a CITÉV a teljes hazai és exportigényeket ki tudja elégíteni. Szövetségünk a közös vállalkozásnak messzemenő támogatást nyújt, hogy az 1968. évi mintegy 3200 kh vetésterület termésének forgalmazása is zavartalanul lebonyolódjék.

A vállalkozás komoly eredményeket ért el a termesztés agrotechnikájának a propagandája terén is. A termelőszövetkezetek seprűcirok-területeiket kifogástalan minőségben vetették be.

4. *Kukorica hibridek beszerzése.* Már az elmúlt őszi folyamán nyilvánvalóvá vált, hogy az egyszeres keresztezésű, nagy terméshozamú magyar hibridkukorica-vetőmag korlátozott mennyiségben fog csak rendelkezésre állni. Emiatt igyekeztünk minél nagyobb mértékben kihasználni a TÁSZI által nyújtott lehetőségeket, és 15 000 kh-ra egyszeres keresztezésű jogoszláv hibridkukorica-vetőmagot szereztünk be a TÁSZI-n keresztül. Sajnálatos módon egyes szervek ezt az igyekezetünket is félre magyarázták, s akciónkra azt mondták, hogy a jugoszláv hibrideket jobbnak tartjuk a hasonló magyar hibrideknél. Mindenesetre tény, hogy a 18 000 kh egyszeres keresztezésű hibridkukorica-vetőmag igényéből mindössze 3000 kh-ra elegendő magyar vetőmagot szállítottak, a többit jugoszláv eredetű magból kellett fedezni.

5. *Napraforgó-értékesítés.* A ciroktársulás szervezésével elért eredménye-

ink adtál csak jele értékesít napraforg Ezzel az savtartala gosan me tésének a eredmény

6. *Be* tékü szer szövetkező az áruátv exportban a terület perálásra kítása a l célkitűzés (esetleg á együtt az ugyanis cs A termelő melés csal együttmű 3 millió F

7. *Se* kezdemén iskola Ter létesítésér alpanyag El kell mo az általun

8. *Seg* mel kísérj tevékenys igen soksz hogy szöve kapcsolato jobban kö

A ter és seprűkö désére — i Megbí kenységet

ink adták a gondolatot, hogy érdemes volna a napraforgót — amit ugyan-csak jelentős mennyiségben termelnek nálunk — az iparnak közvetlenül értékesíteni. Reméljük, hogy rövid időn belül a területünkön termelt összes napraforgó a közbeiktatott kereskedelmi szervek nélkül jut el a gyárhoz. Ezzel az eddig alkalmazott árrést, a beltartalmi érték után járó felárat és a savtartalomtól függő minőségi prémiumot a termelő és a feldolgozó igazságosan megoszthatja. Számításaink szerint a napraforgó közvetlen értékesítésének a sikeres lebonyolítása mintegy 2 millió Ft többletjövedelmet fog eredményezni termelőszövetkezeteinknek.

6. *Baromfitenyésztési kooperáció.* A baromfitenyésztésben bizonyos mértékű szervezetlenség volt a közelmúlt éveiben. (A nagy kapacitású termelőszövetkezeti keltetőgépek csak félig voltak kihasználva; sok volt az elhullás; az áruátvétel ideje nem volt rögzítve stb.) Pedig a baromfinevelésben és exportban a tájunknak nagy hagyományai vannak. Ezért szövetségünk ezen a területen is kezdeményezett. A termelősszervezés megjavítására, jobb kooperálásra folyamatban van egy egyszerűbb gazdasági együttműködés kialakítása a BOV orosházi gyáregysége és a termelőszövetkezetek között. Az a célkitűzés, hogy a törzstartó, a keltető, a nevelő és a hizlaló szövetkezetek (esetleg állami gazdaságok is), valamint a közös vállalkozások működjenek együtt az iparral. Így lesz biztonságos az értékesítés. A legkedvezőbb árak ugyanis csak a piac lehetőségeinek kölesönös tájékoztatása útján érhetők el. A termelői ár megfelelő kooperáció nélkül nem tartható. A biztonságos termelés csak a termelő és az ipar összefogásával látszik megoldhatónak. Az együttműködés megvalósulása — előzetes számítások szerint — mintegy 3 millió Ft többletbevételt fog eredményezni a szövetkezeteknek.

7. *Sertéstenyésztő és hizlaló közös vállalkozások szervezése.* Szövetségünk kezdeményezésére tárgyalások kezdődtek a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola Termelés Tervezési és Fejlesztési Intézetével öt korszerű sertéstelep létesítésére. A komplex telep tervezésében, kivitelezésében és az exportképes alapanyag beszerzésében szeretnénk a keszthelyi eredményeket felhasználni. El kell mondani, hogy szövetségünk több termelőszövetkezete is érdeklődik az általunk kezdeményezett sertéstenyésztési program lehetőségei iránt.

8. *Segédüzemi, feldolgozó és kiegészítő tevékenység.* Állandóan figyelemmel kísérjük a termelőszövetkezetek segédüzemi, feldolgozó és kiegészítő tevékenységét. A szövetség mellett működő TÁSZI-összekötőn keresztül igen sokszor segítettünk eddig anyag, gépkocsi beszerzésében. Tervezzük, hogy szövetségünk önálló áruforgalmazási előadót állít be, s így (a TÁSZI-kapcsolatot továbbra is fenntartva) egy rugalmasabb, a helyi adottságokat jobban követő értékesítést valósíthat meg.

A területünkön létesült kocsigyártó üzem, műanyagüzem, téstágyár és seprűkötő üzem beindulásakor — különösen a kezdeti nehézségek leküzdésére — igyekeztünk minden támogatást megadni.

Megbízások alapján, esetenként konkrét felülvizsgáló, ellenőrző tevékenységet is végeztünk egy-egy termelőszövetkezetnél. Egy termelőszövet-

kezet pl. tételes vizsgálatot kért, amelyet szövetségünk számviteli munkatársának vezetésével, négy jól képzett könyvelő bevonásával eredményesen folytattunk le. Egy esetben arra kérték fel szövetségünket, hogy állami dotáció biztosítását segítse elő. A zárszámadások és a tervkészítések során szervezetten nyújtottunk tanácsot, tájékoztatást stb.

TERMELÉSI VERSENYEK, ELŐADÁSOK, TAPASZTALATCSERÉK SZERVEZÉSE

Az egyéb kérdések során elsőnek a *versenymozgalmat* említjük. A tag-szövetkezetek közül 44-en neveztek be a TOT által meghirdetett *országos termelési versenybe*. A tájunknak megfelelően *ágazati versenyt* hirdettünk meg a kenyérgabona, a kukorica, a cukorrépa termesztésére és a sertéshús termelésére. Ezekre 47 szövetkezet nevezett be; közöttük több mind a négy ágazati versenyre jelentkezett. Elsődlegesnek tartjuk az egész üzem eredményét kifejező termelési versenyt, azonban egy-egy nagy volumenű és nagy fejlődési lehetőséget tartalmazó ágazat jövedelmezősége döntő mértékben járul hozzá az egész üzem jövedelméhez. Ezért hirdettük meg az ágazati versenyt. (A földek minősége, az egész szövetség területén, közel azonos.) Egy évi tapasztalat után esetleg az ágazati versenyek kiszélesítését tervezzük.

Szervezzük a szocialista brigádmozgalmat, a betakarítási versenyt. A kombájnvezetők, az aratógép-vezetők és a bálázógép-vezetők helyezettjeit jutalomban részesítjük minden termelőszövetkezetben.

Előadásokat, bemutatókat, tapasztalatcsereket szerveztünk a korszerű agrotechnikai módszerek elterjesztésére. Bemutatásra került a kukorica vetése, a pneumatikus vetőgépek alkalmazása, a búzafajták megismerése, egyes növények termesztési kérdése. Az intenzív kukoricatermesztés érdekében fajtaismereteket, agrotechnikai módszereket propagáltunk írásban és tapasztalatcserek formájában. A nálunk nem ismert nagy hozamú külföldi (olasz, francia) fajták beszerzését is napirendre tűztük. Itt említjük meg, hogy egyik szövetkezetünknel fajtakísérleti bemutatótelep működik.

Talajlaboratóriumot is kívánunk szervezni. A talajerőmérlegek készítésére részletes tematikát dolgoztunk ki és bocsátottunk a termelőszövetkezetek rendelkezésére. Véleményünk szerint — ahol igénylik — biztosítani kell a talajvizsgálatok elvégzését, hogy a termelőszövetkezetek tápanyaggazdálkodása rövid időn belül az állami gazdaságok színvonalára emelkedjék.

*

Végezetül említjük meg, hogy munkánkat viszonylag kis létszámú függetlenített apparátussal látjuk el. Az ügyintézők felvételénél az vezetett bennünket, hogy a feladatok jelentkezése tegye szükségessé az újabb munkatárs beállítását és ne a már beállított munkatársak részére kelljen feladatot, munkát keresni. Függetlenített apparátusunk egy titkárból, egy jogtanácsosból, egy általános agrármérnökből, egy állattenyésztési szakelőadóból,

egy növényvédelmi agronómusból, egy közgazdászból, egy számviteli szakemberből és két ciroktermesztési szakemberből áll. Egy tudományos főmunkatárs másodállásban dolgozik szövetségünknel. A felsoroltakon felül van még két általános adminisztrátor, egy gépkocsivezető és egy takarítónő.

A munkabér megállapításánál arra törekedtünk, hogy a bérek ne okozzanak feszültséget sem belsőleg, sem más szervekhez viszonyítva, de a bérezésnél mégis hivatalkák, hanem hivatását szerető szakember. A költségvetés kialakításánál és felhasználásánál takarékosra törekszünk.

Úgy véljük, hogy eddigi munkánk eredményes volt. Ennek köszönhető, hogy a szervezetek és szövetségünk közötti, valamint az egyéb szervekkel való kapcsolatunk kedvezően alakult, ami további munkához ad erőt.

Horváth Pál

AZ ALSÓPÁHOKI PETŐFI TERMELŐSZÖVETKEZET

Amikor a zárszámadási közgyűlésen Varga Lajos, az alsópáhoki Petőfi Termelőszövetkezet elnöke számot adott az 1967. évi gazdálkodásról, még nem tudhatta, hogy az elmúlt sikeres év eredményéért milyen nagy megtiszteltetés, erkölcsi elismerés éri termelőszövetkezetüket. Hasonlóan, mint máskor — habár könnyebb szívvel és derűsebben —, szép sorjában beszámolt az 1967. évi munkáról, az elért eredményekről, a gazdaság fejlődéséről, a nehézségekről és az elkövetett hibákról.

Most azonban mégis más volt ez a számadás, mint korábban, hiszen túlsúlyban voltak az eredményék, és a problémák is újszerűen, kiküszöbölésük lehetőségének a tükrében kerültek ismertetésre, megtárgyalásra. A tagság és a vezetőség már akkor érezte, hogy hosszú, keserves évek után valami lényeges változás történt. Ezt a változást ismerte el a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány azzal, hogy az 1967. évi kiváló gazdálkodásuk eredményeként az alsópáhoki Petőfi Termelőszövetkezetet az 1500 szántóegységnél kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek kategóriájában „Elismerő oklevél”-lel tüntette ki. Nem kapott ugyan vándorzászlót és pénzjutalmat a termelőszövetkezet, mert ebben a kategóriában országos szinten „csak” a 10. lett. Ezt az eredményt az tudja igazán értékelni, aki ismerte a termelőszövetkezet korábbi gazdálkodását, a zökkenőket, a sok problémát, az útkeresés nehézségeit, és aki tudja, mit jelent egy éveken keresztül mérleghiányos, gyenge adottságú és rosszul indult termelőszövetkezetnek országos szinten a legjobbak színvonalára felemelkedni.

A Petőfi Termelőszövetkezet 1959-ben alakult, amikor 298 dolgozó paraszt lépett be a szövetkezetbe. Ezek zöme idős, az öreg korosztályhoz tartozó parasztember volt, közülük jelenleg már 120 nyugdíjas, illetve járadékos, sőt időközben 52-en meg is haltak.